

mene, at en Lov, der udelukkende tager Hensyn til Konen, men ikke har en eneste Lante for Manden, ikke er fuldstændig. Hvad der imidlertid hovedsagelig vækker Betænkelse hos mig med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, er, at det efter Forholdets Natur forekommer mig meget vanskeligt at give Lovbestemmelser i den her omhandlede Retning. Det ligger i Ægteskabets Ide, at Mand og Hustru skulle være Et, at de skulle være fælles i Alt, saaledes ogsaa i Formue og Erhverv. Men naar man efter Lovforslaget giver den ene Part en Ret som den foreslaaede, rører man netop ved Sammenholdet og Fællesskabet. Man gjør det ganske vist i den bedste Mening; man tilfigter noget Godt derved, man vil værne om dem, der lide og ere fortrykte og forpinte. Men har man ogsaa Oversigt over Følgerne? Kan en saadan Ret ikke blive til Fristelse for en eller anden gift Kvinde? Kan det ikke tænkes, at en Kvinde, der lever under smaa Forhold i vor Tid med dens mange Fordringer til Livet, med dens Pyntesyge og dens Forlystelsesyge, kunde føle sig fristet til uden Mandens Samtykke og Villie — thi det staar der ikke Noget om i Loven — at begynde en selvstændig Virksomhed for derved at erhverve Noget, som hun alene kunde have Ret til at bruge uden Mandens og uden Børgens Samtykke? Kan det ikke tænkes, at hun kunde fristes dertil, og at Følgen kunde blive, at hun forsømte sine Pligter som Husmoder og som Moder for sine Børn? Jeg erkjender helt vel, at en Families Forhold kunne være saadanne, at en selvstændig Virksomhed fra Hustruens Side kan være ønskelig og nødvendig i Familiens Interesse, og hvor der er en saadan selvstændig Virksomhed — Manden er f. Ex. ældre eller svag og er ikke længere istand til at fortjene Noget — anser jeg den for at være særdeles paaskjønneelsesværdig og hæderlig. Men jeg er ikke uden Frygt for, at en Lovbestemmelse som den, der foreslaas, et og andet Sted kunde friste til at begynde en selvstændig Virksomhed uden Nødvendighed, dermed mener jeg, at Manden er istand til at opfylde sine Pligter som Forsørger og virkelig ogsaa gjør det. Jeg er ikke uden Frygt for, at en saadan selvstændig Virksomhed i mange Tilfælde kunde være til Skade for Hjemmet. Med al Anerkjendelse af det foreliggende Lovforslags Hensigt og af den kjerlige Lante, der ligger til Grund for det, mener jeg dog ikke at kunne stemme for det, saaledes som det i Dieblisset foreligger. Men i hvert Fald mener jeg, at det Forhold, som Lovforslaget angaar, egner sig til en omhyggelig Overveelse og Drøftelse ogsaa i dette Thing.

Justitsministeren (Mellermann): Med Hensyn til de Bemærkninger, som her ere fremkomne i Anledning af nærværende Lovforslag, skal

jeg tillade mig at bede det høie Thing om at holde to Ting ude fra hinanden, eftersom disse to Ting egne sig til at tillægges en ganske forskjellig Indslydelse med Hensyn til Spørgsmaalet om dette Lovforslags Skjæbne. Den ene er de tekniske Smaaabemærkninger, som ere fremkomne fra forskjellig Side, som enten holde sig alene til Redaktionen af Lovforslaget eller holde sig til Punkter i Lovforslaget, der dog ikke kunne siges nødvendigt at hænge sammen med Lovforslagets Hovedtanke. Indvendinger af denne Art kunne fornuftigvis ikke begrunde, at man skulde undrage sig fra at ville fremme denne Sag videre. Indvendinger af denne Art kunne, saavidt jeg skjønner, kun have til Følge, at man stiller Ændringsforslag i den Retning, som man anser for nødvendig. Den anden Række af Betragtninger, som derimod maa have en herfra forskjellig Følge, ere de Betragtninger, der hentyde sig til Spørgsmaalet om selve Lantens Berettigelse i og for sig, og Spørgsmaalet om, hvorvidt dens Realisation i Lovform overhovedet vil medføre nogen Nytte for Befolkningen eller ikke. Thi hvis man har den Mening, at Lanten enten i og for sig er uberettiget, eller at dens Realisation i Lovform ikke vil kunne afpøde nogen Nytte for Befolkningen eller maaske endogsaa vil skade, vil jeg indrømme, at den naturlige Konsekvens heraf maa blive, at man vil stemme imod Lovforslaget. Jeg skal imidlertid for mit Bedkommende bemærke, at jeg ikke ser rettere, end at den Lante, som Lovforslaget hviler paa, paa ingen Maade kan betegnes som uberettiget, ligesom jeg heller ikke deler den Anskuelse, at dens Realisation i Lovform ikke vilde være til nogen Nytte for Befolkningen. Jeg skal ikke her gaa ind paa disse almindelige Betragtninger om, hvorledes Ægteskabets moraliske Side vil kunne paavirkes mere eller mindre af en Regel som denne. Jeg tror, at den i saa Henseende ikke vil spille nogen Rolle. Jeg hører overhovedet til dem, der antage, at Ordningen af Formuesforholdet i Ægteskabet ikke har nogen stor Indslydelse med Hensyn til den moraliske Side af Ægteskabet overhovedet. Jeg tror ikke, at man kan paastaa, at Resultatet i saa Henseende stiller sig væsentlig forskjellig i de Lande, hvor Formuesfællesskabet ikke er herskende Regel, men hvor Formuesforholdet mellem Ægtefæller er ordnet paa en anden Maade, og jeg tror ikke, at man i vort eget Land kan sige, at de Ægtefæller ere mere lykkelige eller mindre lykkelige, hvor der er en Ægtepagt mellem Ægtefællerne, end de Ægtefæller, hvor der ikke er nogen saadan. Jeg tror derfor, at de fleste Betragtninger, som man kommer med af den Art, ere meget individuelle og hentedede fra, hvad hver især mener at have oplevet for sit Bedkommende, hentedede fra Sympathier og Antipathier paa dette Omraade. Men jeg tror, at de i Virkeligheden ikke have stor Betydning, og navnlig tror jeg ikke.